

Új fiú költözött az utcába

Bige Szabolcs Csaba

2021

Underground Kiadó Kft.

www.undergroundkiado.hu

Minden jog fenntartva!

A borító kép a szerző saját felvétele

Korrektor: Kiss Hedvig Noémi

Lektor: Cocco (Bige) Gloria

©Bige Szabolcs Csaba

Mi mennyi?

Poros nyári délután volt. Az útmenti fákon verebek hangoskodtak, s háztetőn szédülten burukkolt egy golyvás galamb. Fenyő borította, nagy hegyek vigyázták a városka házait, meredek utcáit, az embereket, a templomtéren hancúrozó gyerekeket.

Gyárfás a cseresznyefa alsó ágán csimpaszkodott, de elérhető magasságban már egyetlen szem cseresznye sem mutatkozott. A ház árnyékában heverő kuvasz hirtelen felkapta a fejét és acsarkodva rohant a kerítéshez. A fiú leugrott a földre és a kutya után futott.

- Nyughass, Betyár! - szólt rá a kutyára, az lejjebb vette a hangerőt és megcsóválta a farkát jelezve, hogy tudatában van a kicsi gazdi jelenlétének.

A kerítés rácsai közt kinézve meglátta az izgalom okát. Egy nagy társzekér döcögött a köves úton, rajta töméntelen holmival, bútorral. A szekér hamarosan megállott, éppen a szomszéd ház kapuja előtt. Gyárfás lélekszakadva rohant be a konyhába, édesanyjához.

- Megjött az új szomszéd! - lihegte izgatottan.

- Tudom, az este Szekeres úr eljött szólni, hogy ma költöznek. Udvarias, igazi úriember! Van egy korod béli fia, Sanyi. Ha elrendezkedtek, majd átjön, ismerkedjete meg.

- Ide ne jöjjön semmiféle Sanyi! Majd jól elkergetem, ha idedugja a képét!

- Gyárfás, Gyárfás ismét fölöslegesen heveskedsz.

Egyszóval, új fiú költözött az utcába és éppen Gyárfás szomszédjába. Vékony pénzü, sovány gyermek volt, Sanyinak hívták, ahogy anya már megmondta, s mindjárt az első nap, hogy megérkezett összeverekedett Gyárfással. Úgy kezdődött, hogy a másik visszaütött, mondtuk annak idején, ha nem lehetett eldönteni, ki a kezdeményező. Minden alkalom jó egy kis verekedésre, de most az ismert csúfolódó rigmus adott rá alkalmat:

„Sanyi, Sanyi, Sanci, bent a macska hajtsd ki!”

Nagyon zokon vette az új fiú és bögve, vadul nekiugrott Gyárfásnak, akit váratlanul ért a támadás, hanyatt bukott, s jól beütötte a fejét valamibe. Erre ő is elkezdett bömbölni. A nagy hangzavarra eléfutottak a felnőttek mind a két házból. Anna néni, a Sanyi anyukája és Vilma néni, a Gyárfásé.

- Fellökött! Mehegütött!

- Azt mondta Sanci!

Kiabáltak összevissza a delikvensek. A hangzavart fokozta anyáik hangos igyekezete, hogy csendet teremtsenek. A felnőttek hangjától megszeppenve elcsendesedett a két lurkó és halkan hüppögve bújt az anyja szoknyája mögé, s onnan lesett a másik felé.

- Sipirc befelé! - parancsolták be a házba a gyerekeket. - Majd otthon számolunk, hogy ilyen ramazurit csaptatok.

Gyárfás, ahogy elment Sanyi mellett, kicsit meglökte, mire az kinyújtotta rá a nyelvét. Erre mindketten elnevelték magukat. Így kezdődött a barátságuk, mely aztán évtizedekig tartott. Érdekes

volt ahogyan ragaszkodtak egymáshoz - a gyámoltalan, beteges fiú meg a másik, az életerős, vidám fickó. Kiegészítették egymást. Sanyi lévén jó eszű, szorgalmas gyerek annak ellenére, hogy egy évvel alatta járt, segítette Gyárfást a tanulásban, aki pedig megvédte a barátját a csúfolódóktól. Mert akadtak ilyenek szép számmal. Ilyenkor ütött vágott, még a nagyobbakat is megfutamította.

- Fussunk, jön Gyárfás! - kiáltották és biztos távolságba menekültek.

A Sanyi gyerek tulajdonképpen azért marad el egy évvel Gyárfástól, mert beteg lett éppen az iskolakezdés évében. Nagyon beteg lett - a hátcsigolyájával volt baj és ezért gipszágyban kellett fekdnie majd fél évig és utána korszettet, gerincfűzőt kapott. Nagyon nehéz időszak volt.

Már amikor megérkeztek az utcába feltűnt, hogy milyen vékonypénzű gyerek, hogy milyen furcsán, nehezen mozog, alig vesz részt a közös játékokban. Anyukája elvitte az orvoshoz látva, hogy napról napra nehezebben mozog és nem futkos a gyerekekkel, hiába hívják.

- Menj, fiacskám a többiekkel! - unszolta, de Sanyika csak ingatta a fejét, hogy nem akar menni.

- Fáj valamid?

- A hátam, a fejem, a lábam, ha szaladok! - tört ki végül a panasz a gyerekből.

A doktor miután megvizsgálta, csak csóválta a fejét és amit mondott nem volt vidám dolog.

- Anyuka kedves, ezt a kis pacienst minél hamarabb be kell utalni a kórházba. Ha lehetne már most!

Anna néni, Sanyika édesanyja sírva fakadt. Hullottak a könnyei meg sem tudott szólalni néhány percig.

- Ott ... ott mit csinálnak az én kicsi fiammal?

- Megvizsgálják alaposabban, mint ahogy én itt tudnám, és a főorvos majd eldönti, mit kell tenni.

- Mit? Mit?

- Valószínűleg műtétre kerül sor.

- Édes Istenem segíts meg! - zokogta az asszony.

- Asszonyom, a kétségbeesést halasszuk a főorvos úrral való konzultáció utánra.

Dallos Ábel ortopédus főorvos alapos vizsgálatok után az operáció mellett döntött. Nehéz műtét volt, órákig tartott. Utána Sanyi hosszú időre bent maradt és még az ágyból sem kelhetett ki - a gipszágyból. Barátja, Gyárfás szinte naponta látogatta, vitt neki gyümölcsöt, édességet és mesélt az iskoláról, ami Sanyi nélkül kezdődött.

Édesapja, Szekeres Péter banki alkalmazott, a számok virtuóz mestere, akire fényes karrier várt a szakmájában, hisz már is osztályvezető, most értetlenül és megrettenve áll a betegség által teremtett változások előtt. Ameddig Sanyi fia a kórházban feküdt, minden nap bement hozzá és ott üldögélt a gyerek ágya mellett egy kórházi széken. Szótlanul, magába roskadva ült és leste mivel tudna segíteni; néha megtörülte a kis beteg homlokát, megitta, ha inni kért, és úgy érezte meghasad a szíve az aggodalomtól. Az esti vizitig maradt, s akkor átadta a terepet az orvosoknak. A fiacskája buksiját megpusztilva a fülébe suttozta „gyógyulj meg hamar!” és az ajtóból integetve távozott.

Másnap munkája végeztével ismét megjelent. Szokásához híven az irodából a kávéházba vezetett az útja, ott ellenben nem időzött hosszan, csak éppen üdvözölte a barátait és szabadkozott, hogy nem maradhat.

- Beteg a fiam, megyek hozzá a kórházba! - magyarázkodott, mire a társaság bólogatva biztatta, menjen nyugodtan.

Újra csak ott üldögélt szótlanul, de néhány nap múlva maga Sanyika törte meg a hallgatást azzal, hogy megkérdezte, mit csinál, hogy van Barta-bácsi a portás és a fia, Kálmán?

Apa otthon gyakran mesélt a portás ügyes-bajos, sokszor humoros dolgairól. Még sorkatona korukból ismerték egymást. Most is szívesen felemlgette Barta-bácsi alakját. A beszélgetés megindult és hamarosan sort kerítettek apa irodai munkájára is. Elmondta, egész nap mivel foglalkozik attól kezdve, hogy belép a kapun és szót vált Barta-báccsival. Elmondta, milyen feladatokat kapott és hogyan sikerült azokat megoldani.

Sanyikának felcsillant a szeme, amikor édesapja a mennyiségekről, számokról tett említést.

- Az mennyi? Mennyi? - kérdezgette a gyerek mindegyre.

Ebből aztán nagyszerű játék kerekedett. Úgy nevezték el, hogy „mi mennyi játék”. Ezután, amikor apa megérkezett, Sanyika már kezdte:

- Játsszunk mi mennyit?

És akkor kérdezték egymást a helytelen válaszokon nagyokat kacagva. A gyerekek napról napra jobban megismerkedtek a számokkal, hamarosan megbarátkozott a tizedesekkel és a törtszámokkal is - anélkül, hogy látta vagy leírta volna magukat a számokat. Az értéküket ismerte meg nem a formájukat, alakjukat.

Gyárfással is próbálták ezt a játékot, de barátja nem volt ennyire otthon a számok világában, így más beszélgető játékot találtak ki. A „mi mennyi” helyett a „mi hol van” nevűt. A falu utcáira, épületeire, közeli környékére kérdezték rá egymástól. Például „hol van a templom, az iskola, a piac, vagy keresztapa háza?” Így Sanyi játszva ismerhette meg falujukat a kórházi ágyban fekvé.

Mire a kórházat elhagyta már jól tudott tájékozódni a faluban - fejben! Nagy haladást ért el számok ismeretében, világában édesapja nagy öröme. Kávéházi barátai előtt mindig emlegette, „látszik, hogy az én fiam, matematikus vénája van!”

Gyárfás bámulattal figyelte barátját, ahogy napról napra magabiztosabban mozog a mennyiségek, a számok között.

- Te, hogy vagy képes számolni anélkül, hogy látnád a számokat?

- Én tudom, érzem a számokat, nem kell látnom a kinézetüket.

- Ezt nem értem!

- Figyelj, ha azt mondom, hogy adok neked két almát, te akkor is tudod, hogy hány almát kapsz tőlem, ha nem is látod leírva a számot, a kettőt.

- Igaz! Hogy te milyen okos vagy!

Ezekből a beszélgetésekből, játékokból mind a ketten hasznot húztak.

Látogatókban nem volt hiány, hiszen minden délelőtt meglátogatta az édesanyja és délig maradt, hogy segítsen neki az ebédet elfogyasztani. Egyik nap még a nagymamája is bejött a tanyáról meglátogatni kis unokáját és azzal biztatta, hogy ha kiengedik ő majd a jó hegyi levegőn felerősíti.

- Nagypád vett egy tehenet, hogy ha jössz hozzánk, legyen minden napra friss tejed. A jó levegő és a tejkúra majd meglátod, úgy megerősít, hogy még díjbirkózó is lehet belőled.

Akós hordó két lábon jár

Sanyi hat hónapot töltött a kórházban és mikor haza engedték gerinc fűzőt, korszettet kapott, amit még hosszasan kényszerült viselni, de már jöhetett-mehetett, kimozdulhatott a házból. Amint annyira megszokta a mozgást-járkálást és el tudott menni a szomszéd utcáig, a templomba, édesapja kivitte a nagyszülők hegyalji tanyájára. Eleinte alig mert a tanya környékén, a domboldalakon járkálni, egy hét elteltével azonban megjött a bátorsága és messzebbre is elcsatangolt. Egy újabb hét múlva pedig nagyapja kíséretében a szomszéd tanyáig merészkedett. A séta kellemes volt, de a szomszéd csalódást okozott a gyerekeknek, mert csak két idős ember lakta a tanyát – Jani bácsi és Mariska néni.

- Hozzánk nem jönnek fiatalok – panasolta a szomszéd néni. – Te, szomszéd szerencsés vagy, hogy hol a fiad, hol az unokád látogat meg. Most meg ez a kis legény itt időzik nálad hétszámra.

- Akkor nincs itt egy gyerek sem? – csodálkozott Sanyi.

- Erről beszélek.

- A közelben sem sehol?

- A juhásznak vannak gyermekei, de ő a hegyen túl ütötte fel a tanyáját, s csak hébe-hóba küldi le valamelyik kisbojtárt a sajttal. Két hete volt itt, még van a gomolyából. Kérsz?

- Igen!

Ízlett a friss sajt a gyerekeknek, a szomszéd néni nem fukarkodott és egy vastag szeletet levágott, hogy vigyék haza.

Visszaérve Sanyika lelkesen magyarázta a látogatást, ami csalódással kezdődött, de vidámsággal ért véget. Nyár végén ment csak haza a városba és a szülei nagy örömeire felszedett néhány kilót. Ki kellett engedni a fűzőt. Az orvos azt mondta, hogy ha ilyen tempóban „gyarapodik” a gyerek új korszetre lesz szüksége.

- Ha még egy-két kilót hízol és nősz két centit, csináltatni kell másikat – mondta a doktor bácsi. – Jót tett neked az a tanyasi élet. Máskor is engedjenek el oda a szüleid.

A doktorbácsinak mégsem lett igaza a fűző cserét illetően, mert a soron következő vizsgálat a vártnál jobb eredményt hozott és Sanyika megszabadult a kellemetlen korszett viselésétől. Így is viselte jó félévig.

A szeptember végre neki is elhozta az iskolát. Nagy esemény volt a gyerek számára. Édesanyja kezét fogva érkezett az iskolához. Az udvaron már rengeteg gyerek nyüzsgött. A tanítók abban igyekeztek, hogy osztályonként gyűjtsék őket egybe és rendezzék sorba az izgó-mozgó apróságokat. Nem ment ez azonban könnyen.

- Rózsika, te már másodikos vagy, menj a másodikosokhoz! – kiáltott rá Matild tanító néni, aki most az elsősöket kapta, vezesse be őket a szükséges ismeretek világába.

- Igen, de Tibike, az öcsikém...

- Bízd őt rám nyugodtan, nem lesz semmi bántódása.

Egy piros hajszalagos kislány odafutott és megfogta a kisfiú kezét.

- Ne félj, Tibike! Majd én vigyázok rád!

Hamarosan kinyitották az iskola kapuját és ügyesen besorjázta a kis nebulók. Elsőnek az elsősök és így sorban a többiek is.

Az iskolában Sanyika a többi gyerekekkel egyetemben sok új ismeret birtokába jutott. Megtudta például, hogy „hazánk Románia, alkotmányos királyság”, megtanulták a *Trăiască Regele*¹ című himnuszt, és természetesen, hogy minden alkalommal, mikor belép a tanítónéni az osztályba fel kell állni és úgy köszönteni. Hogy aztán a karácsonyi szünet után már más himnusz járta, meg sem lepte a gyerekeket, annyi változás szakadt az országra. Elűzték a királyt és kikiáltották a köztársaságot.

Lévén egy évvel nagyobb, mint a többiek, eleinte hangadóként tekintettek rá, de visszahúzódo természete miatt nem fogadta el ezt a szerepet. Inkább a tanulás érdekelte és haladt is derekasan. Minden érdekelte, de természetesen a számtanban tűnt ki különösképpen. A tanítója és a társai nem győztek álmélnkodni a teljesítményén, gyors válaszain, amiken nagyot kacagva adott az alpműveletek feladataira! Sokszor a társai azzal szórakoztak, hogy feladatokat adtak fel neki és várták a választ. Ameddig ők leírva a példát buzgólkodtak, addigra ő fejben egyből meg is oldotta.

Édesanyja mind etette volna.

- Egyél, drágám, hogy erősödjél.

Sanyi nem kérette magát, s evett jó étvággal, sőt mohón - szaftos húsokat, laskát, kenyeret. Az eredmény az lett, hogy év végére meghízott rendesen. Most azért csúfolták a gyerekek mert kövér, azelőtt mert sovány, ügyetlen. Mindig akad valami, amit lehet csúfolni, de ott volt Gyárfás, aki a védelmére kelt és az osztálytársai sem hagyták, hogy a többi gyerek bántsa. Ez azért volt, mert mindig segített nekik a feladatokat megoldani. Osztálytársaiból egész hadsereg verbuválódott, hogy megvédjék Sanyikát. Nem szeretett szaladgálni, hancúrozni, mint a többiek, inkább meghúzódott egy sarokba, vagy a kerítés mellé. Ilyenkor két, három társa ott lebzsel a közelben, nehogy bántsák. A csúfolódók csak messzebről skandálták a kis rigmust: